

Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste

Protector: Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen

M E D D E L E L S E R

Nr. 173

September - oktober

2010

I N D H O L D

• Praktiske oplysninger	Side 2
•	
• Rettelse – fejl i artikel i Nr. 172	Side 3
• Pokal til ejendom	Side 3
• Meddelelser fra kredsene	Side 3
• 30 hoveder tænker bedre end et	Side 9
• ARMADILLO - <i>en god oplevelse</i>	Side 11
• Bogomtale: Vi slår ihjel – og lever med det.	Side 12
• Danmarks indsats mod pirateri i 2010	Side 13
• Efterårstur 2010 - annonce	Side 14
• Afghanistan-temaer 1-3	Side 15
• Flagdag fejres med rock	Side 15
• Overblik - FOUAT's kalender	Side 16

***Vi flager for vore
udsendte
den 5. september.***

***Lokale arrangementer:
Se side 8 og 15
samt i dagspressen***

www.fouat.dk

Praktiske oplysninger

Om foreningen

Foreningen blev grundlagt 9. december 1891, og dens virke hviler den dag i dag på de dengang vedtagne "love", men tilpasset nutidens forhold og medlemmernes ønsker. Foreningen er regionalt opdelt i KREDSE med et REPRÆSENTANTSKAB som øverste myndighed. Foreningens generelle anliggender og udadrettede virksomhed varetages af et formandskab (landsformand og næstformand). Forretningsføreren er tilforordnet.

Inden for vedtægternes rammer er de enkelte kredse selvforvaltende og beslutter eksempelvis aktiviteter samt evt. begrænsninger i medlemstal og deltagerantal ved de enkelte arrangementer.

Følgende kan optages som medlemmer: Tidl. tjenstgørende officerer af linien og reserven og andre med tidligere eller med aktuell tilknytning til og interesse for Forsvaret.

Formandskabet:

Landsformand:

Generalmajor Jørgen Sverker Nilsson
Opnæsgård 83, 2970 Hørsholm
☎ 4586 6119

✉ sverker@privat.dk

Næstformand:

Fmd. for Københavns Kreds
Forskningsbibliotekar D.B., major Jørgen Larsen

Digterparken 76, 2750 Ballerup
☎ 4466 2548

✉ jalars@larsen.mail.dk

Forretningsfører:

Oberstløjtnant af reserven Erik Petersen,
Skovbrynet 4, Nødebo, 3480 Fredensborg
☎ Privat: 4848 2467, Mobil: 4032 9109

✉ vibekeerik@yahoo.dk

Arb.: hjv.erik@yahoo.dk

Om Meddelelser

Formål: At formidle oplysninger til medlemmerne om kredsens aktiviteter. Endvidere, når pladsen tillader det, at optage indlæg fra enkeltpersoner.

Bladet indeholder primært interne foreningsmeddelelser. Bidrag optages på bidragsyderens ansvar. Eftertryk er kun tilladt med Fællesstyrelsens, henholdsvis pågældende kredsformands tilladelse.

Indlæg bedes sendt pr. mail (som vedhæftet fil i WORD). Da indlæg af og til kræver et ret omfattende redaktionsarbejde, bedes de sendt i god tid, så der er ca. en uge til at bearbejde indlægget. Redaktionen er ikke forpligtet til at optage sådanne indlæg, og forbeholder sig desuden ret til at forkorte teksten.

E-mails foretrækkes og sendes til redaktørens private adresse – se nedenfor.

Foreningsmeddelelser, der sendes som brev, skal være redaktøren i hænde to dage før den i kalenderen på sidste side anførte tidsfrist.

Skydeudvalgsformand:

Ole Rae Andersen

Skydeudvalgsformand

☎ 4921 0119 ✉ raae1@mail.tele.dk

Redaktion:

Major Mogens Pedersen

Torvegade 30, 4200 Slagelse

☎ 5852 6315 – Mobil: 4032 4312

✉ mp.slagelse@stofanet.dk

Webmaster: Kaptajn Peter Thomsen

✉ pbt@soroefamily.dk

Ekspedition og fordeling:

Se forretningsføreren – modsatte spalte

Kommende numre:

Bidrag til kommende numre af Meddelelser: se kalenderen sidst i bladet.

Meddelelser udgives ultimo februar, april, juni, august, oktober og december.

Rettelse

Vi flytter lige Lindholm på plads.

Deltagerne i Københavns Kreds' forårsekskursion til Teknisk Museum i Helsingør og sikkert mange andre flyveinteresserede vil erindre, at Ellehammers første flyvninger skete på Lensgreve Knuths ø Lindholm, som ligger nord for Lolland og er en del af Knuthenborg gods og ikke, som anført i sidste nummer af Meddelelser, på den Lindholm, som ligger nord for Møn og heller ikke på nogen af de fem andre danske øer af samme navn.

Hans A. Schrøder

Pokal til ejendom

Ifølge propositionerne overgår landspræmieskydningens 2. præmie (Kaptajn Busch's mindeskål) til ejendom, når den er vundet 5 gange af samme skytte. Dette er nu tilfældet for *Kaptajn Erik Lykke Pedersen* ved Fyns Kreds, og et stort til lykke skal han ha' herfra.

Der er altså nu kun 3 præmier at dyste om ved landspræmieturneringen 2010 – medmindre en ny vandrepræmie måtte blive doneret i mellemtiden.

Gregers Djørup

Ansvarlig for Landspræmieskydningen

Københavns Kreds

Formand: Forskningsbibliotekar D.B., Major Jørgen Larsen, Digterparken 76, 2750 Ballerup.

☎ 4466 2548 - ✉: jalars@larsen.mail.dk

Forretningsfører: Premierløjtnant Per Brix-Knudsen, Eskemosegårds Allé 42, 3460 Birkerød

☎ 4976 1217 - ✉: brix.knudsen@mail.dk

Kasserer: Oberstløjtnant Keld Meier Olsen, Valhøjs Allé 47 I, 2610 Rødovre.

☎ 3641 1021 - ✉: keld.olsen@youmail.dk - Giro nr. 6 403 182.

Dødsfald

Foreningen har modtaget underretning om, at

*Major Knud Ingvard Martin Agathon Timmermann
(31. dec. 1918 – 16. jun. 2010)*

er afgang ved døden. Ikke uventet, når man med tiden er alderstegen.

Knud Timmermann blev udnævnt til major 1953 men trådte uden for nummer i 1956. Forbindelsen til forsvaret blev imidlertid holdt vedlige blandt andet gennem medlemskab af FOUAT.

Vi mindes Knud Timmermann som en meget distingveret person – sagt i al venlighed - med markante meninger, som var værd at lytte til og opponere imod. Det samlede selskabet og højnede samværet.

6. januar 2005 knap 87 år gammel fortalte Knud Timmermann om sine oplevelser i Kastellet den 9. april 1940, da tyskerne om morgenen sprængte sig vej gennem Norgesporten. Beretningen var meget personlig, hvor vi tilhørere fik stor forståelse for de følelser en dansk officersaspirant (LT-R 01.10.39) var udsat for ved fremmedes soldaters tilstedeværelse i Kastellet uden dansk modstand og ved københavnernes efterfølgende reaktion udenfor Kastellet med ringeagt overfor danskere i uniform.

Æret være Knud Ingvard Martin Agathon Timmermanns minde.

Bestyrelsen

afholder halvårsmøde 22. sep. og modtager gerne og senest 10. sep. forslag m.m., der ønskes taget op til overvejelse. Venligst kontakt formanden på mail eller tlf. 4466 2548.

Foredragssæson 2010-II

Foredrag afholdes på de annoncerede datoer i Kastelet i Gl. Varmecentral (auditorium) kl. 1900 med efterfølgende samvær i Hestestalden, - et lettere traktement med kuvertpris á kr. 120.

Tilmelding bedes venligst foretaget til formanden senest tirsdag ugen forud kl. 1200.

Gæster er velkomne, dog ledsaget af foreningens medlemmer. Til brug for vore medlemmers omtale af foreningens aktiviteter for bekendte i sommerlandet blev detaljeret omtale af de første foredrag allerede bragt i sidste nr. af MEDDELELSER. Nu, da tiden nærmer sig, gentages annonceringen.

Torsdag den 14. oktober foredrager kommandør *Poul Grooss* over Flådens Historie i anledning af 500 året for dens oprettelse.

'Den 10. august 1510 beordrede kong Hans, at kaptajn Henrik Krummedige skulle være "Øverste kaptajn og høvedsmand for alle kaptajner" (admiral). Han skulle tage vare på majestætens skibe, og dermed havde Danmark officielt fået en flåde, selv om *flåden* i praktisk er væsentlig ældre. I anledning af flådejubilæet skildres Danmarks rolle som maritim nation samt Flådens historie fra "tidernes morgen" til i dag. Beskrivelsen bliver med store skridt igennem en række epoker så som hansetiden, Den store nordiske Krig, Den dansk-norske flåde, Slaget på Reden, Københavns Krig og Flåden i internationale operationer, Flådens teknologiske udvikling fra vikingetidens skibsbyggeri til nutidens moderne enheder samt flådens opgaver i dag vil også være i fokus".

Torsdag den 28. oktober foredrager oberst *Erling B. Flebbe* over emnet "Varusslaget - eller Europas første deling".

Stik imod alle forventninger blev en hærstyrke bestående af tre romerske legioner fra den romerske Rhinhær i efteråret 9.e. Kr. lokket i baghold. Med ganske få undtagelser blev samtlige tre legioner med rytteri, tros og træn fuldstændig tilintetgjort. Altså et sviende nederlag til den ellers så velsmurte romerske krigsmaskine. For romerne udgjorde hændelsen det værste militære nederlag i mange tider og den rystede det romerske imperium. Kejser Augustus skulle angiveligt - efter at have modtaget nyheden om nederlaget - have udbrudt de berømte ord: "Varus, giv mig mine legioner tilbage!".

Foredraget kaster lys over selve hændelsen, dens umiddelbare samt mere langsigtede følger.

Efterårets to øvrige foredrag afholdes torsdage 11. og 25. november.

Kastelskoncert m.m.

med Tappenstregpatrolje v/Prinsens Musikkorps og HJVK Tambourkorps, København, afholdes 1. september kl. 1900-2000.

I anledning af 346 året for Kastelets oprettelse afholdes Åbent-hus-arrangement 31. oktober kl. 1200-1600.

FOUAT Stiftelsesfest 2010

afholdes torsdag 9. december kl. 1300 i Kastelets Nordre Magasin, I. sal.

Storstrøms Kreds

Formand: Vakant

☎ - 📧:

Forretningsfører: Premierløjtnant Jørgen Simonsen, Skansevej 5, 4862 Guldborg

☎ 5477 0547 - 📧: skansehuset@mail.tele.dk

Midt- og Vestsjællandske Kreds

Formand: Oberstløjtnant Hans Jürgen Jürgensen, Felixvej 3, Slots Bjergby, 4200 Slagelse

☎ 5853 2793 - 📧: hjjurgensen@hotmail.com

Forretningsfører: Premierløjtnant Holger Janns, Gammelgårdsvej 7, 4242 Boeslunde

☎ 5814 0624 - 📧: h.janns@gmail.com

Kommende aktiviteter

Præmieskydning og efterfølgende skydefrokost lørdag den 4. september.

Skytterne er orienteret, men da arrangementet ikke står i FOUAT's kalender i nr. 172, så denne orientering. Man skulle nødig tro, at det var aflyst. *Det er det ikke.*

Besøg ved Hærhjemmeværnsdistrikt Vestsjælland på Holbæk Kaserne, tentativ dato tirsdag den 5. oktober kl. 1930. Nærmere vil tilgå som rettelse/tilføjelse til FOUAT's hjemmeside og FOUAT's kalender. *Så hold lige øje med hjemmesiden.*

Distriktet vil give en orientering om udvikling og status, om opgaver og udfordringer, og om midler og metoder samt om gennemførte øvelsesaktiviteter. Det skal bemærkes, at der har været en stor tilgang til hjemmeværnet det sidste års tids. Det kan blive interessant at få et bud på, hvorfor denne positive udvikling finder sted.

Efter orienteringen vil der være mulighed for "et pil" på nyt materiel ved distriktet.

Tilmelding til Holger Janns senest den 1. oktober

Løsning af bevogtningsopgave i Afghanistan

En gang i november planlægger kredsens et foredrag med masser af billeder. Foredraget holdes fra en frivillig, Jakob, som har deltaget i løsning af bevogtning af hovedlejren i Afghanistan. Det er set nede fra "gulvhøjde" eller "skyttehulshøjde" og er virkelig meget interessant. Jeg har talt med Jakob og set hans billeder og sikret mig hans tilsagn om et foredrag her til efteråret.

Hvordan er det derude i virkeligheden? Hvad er det, der betyder noget for den daglige tilværelse? Mere herom i nr. 174 og på hjemmesiden.

Et lille hjertesuk fra kassereren

Der er enkelte, som har glemt at betale kontingent for 2010. Kr. 150 i alt. Men det kan nås endnu ved indbetaling til vores konto i Danske Bank, Slagelse afdeling, registreringsnummer 3511, konto 3511713919. Så bliver Søren glad for så slipper han for at skulle udsende rykkere.

Fyns Kreds

Formand: Kaptajn Leif Pedersen, Løvestikkevej 12, 5270 Odense N

☎ 6618 1176 - 📧: lpp@kabelmail.dk

Forretningsfører: Kaptajn Jørgen Christiansen, Rughøjvænget 4B, Bellinge, 5250 Odense SV

☎ 6615 2112 - (mob.) 2191 5555 - Giro nr. 9 034 730 - 📧: jc.infile@webspeed.dk

Sydjyske Kreds

Formand: Oberstløjtnant J.E.E. Bro, Skovkrogen 36, Mølholm, 7100 Vejle.

☎ 7583 3548. ✉: ilbro@mail.dk

Forretningsfører: Major Ole E. von Holck, Granbakken 15, Taulov, 7000 Fredericia.

☎ 7556 2992. ✉: oevonholck@stofanet.dk

Ska' vi så ikke mindes Johannes?

Den 15. juni mødtes 15 af kredsens medlemmer med damer langt ude i det lykkelige Udkantsdanmark til et arrangement, der handlede om en del af vore medborgere, der i fortiden var uglesete, og i nutiden stort set glemte: Rakkerne – de uærlige.

De var der overalt i samfundet og i umindelige tider. De udførte deres ringeagtede og uhumske arbejde med renovation, fjernelse af selvdøde dyr og lejlighedsvis hjælp til bøddlen, når nogen skulle pines. Ingen ville så meget som røre ved dem - - - før i tre-årskrigen, hvor nogle af dem deltog som soldater.

Med årene forsvandt dele af rakkernes arbejdsområder – eller blev overtaget af myndighederne – og dermed blev rakkerne fattigere og fattigere. Til sidst forsvandt de (i 1930'erne) og stort set uden at efterlade sig spor.

Dog, ude vestpå, i egnen omkring Dejbjerg Kirke (NV for Skjern) er der endnu mindelser: Rakkerstole i kirken, rakkernes begravelsesområde på kirkegården, Rakkerhuset i Bjørnemoen (hvor Johannes gik til i et af mosehullerne), og Rakkermuseet ved Bundsbæk Mølle.

Det hele så vi på en af de første dage med godt sommervejr, under kyndig ledelse af kredsens formand, historiker og oberstløjtnant Jørgen Bro, og med tid til masser af snak og hyggeligt samvær.

Udfaldet fra Fredericia 5.-6. juli 1849

Den 5. juli mødtes 18 af kredsens medlemmer med damer til en rundvisning på Fredericias volde ved Oberst H. Høngsmark, der levende og interessant fortalte om udfaldet for 161 år siden. Obersten fortsatte fortællingen i Kastellet, mens deltagerne gjorde sig til gode med sandwiches og diverse læskedrikke. Næste punkt på programmet var et besøg i Reformert Kirke, hvor Oberst Høngsmark fortalte om kirken og menigheden.

Kl. 18.30 var vi på plads i Trinitatis Kirke for at overvære den smukke koncert med bl.a. Slesvigske Musikkorps. Efter koncerten kunne medlemmerne slutte sig til de andre jubilæumsarrangementer efter eget valg, for så at mødes på Ryes Kaserne 23.30 til officersforeningens arrangement.

Tak til Major O.E. von Holck for en god ide og et velgennemført arrangement.

Kommende arrangementer.

PRÆMIESKYDNING PÅ PISTOL Tirsdag den 7. september 2010 kl. 1000

Traditionen tro afholdes der årlig præmieskydning på pistol. Ikke-skytter er meget velkomne til at deltage i arrangementet.

Der bliver lejlighed til at gennemføre en prøveskydning (3-6 skud) på en afstand af 10 meter. Præmieskydningen gennemføres på afstandene 10, 15, 20 og 25 meter i serier på 6 skud. Pistoler og ammunition forefindes på skydebanen. Præmievinderne fra 2009 bedes medbringe vandrepræmierne.

Mødested: Skydebanen ved Varde Kaserne. Ved ankomst ad Ribevej (Fra Kors kroen): Drej til venstre ad Søndermarksvej (Rute 475). Fortsæt ca. 1500 meter til skilt i venstre side med SKYDEBANER/MOTIONSSTI – lige overfor den sydlige indkørsel til Varde Kaserne.

NB! Det præcise mødested er ventelinjen på selve pistolskydebanen!

For damerne vil der blive arrangeret et besøg på Varde Museum (Særudstilling). Efter skydningen, kl. ca. 12.30 mødes vi alle i officersmessen, hvor de vil være mulighed for at købe en anretning til en kuvertpris af ca. kr. 75.

Tilmelding til Major K.M.L. Glud, tlf. 75 22 23 83 eller e-mail knudglud@mail.dk snarest muligt og **senest 1. september, 2010**

NB. Der udsendes ikke særskilt brev til medlemmerne om skydningen.

Midtjyske Kreds

Formand: Oberst Michael Svejgaard, Poppelvej 5, 7470 Karup

☎ 2096 9560 ✉ SES@PC.DK

Forretningsfører: Kaptajn Jan Fagerlund, Damager 9, 8362 Hørning

☎ 8692 2851 ✉ fagerlund@surfmail.dk

Nordjyske Kreds

Formand: Franz Strehle, Hasserisgade 36, 9000 Aalborg

☎ 9812 6328: ✉: franzstrehle@yahoo.dk

Forretningsfører: Major Mogens Danielsen, Blåkildevej 97 1, 9220 Aalborg Øst

☎ 9815 6510 ✉: Mogens.danielsen@stofanet.dk

Kommende arrangementer

Som anført tidligere genoptages bowlingkampene mandag den 16. august 2010 kl. 1000.

Til arrangementet på flyvestationen den 16. august er der tilmeldt 50 personer, hvorfor der arrangeres et supplerende arrangement. Dette er ændret til tirsdag den 14. september. Mødetid- og sted: Hovedvagten kl. 0930.

Programmet som anført i Meddelelser nr. 172, side 13.

Tilmelding til formanden Franz Strehle eller til forretningsfører major Mogens Danielsen senest mandag den 6. september.

Flagdag for Danmarks udsendte

Garnisonen fejrer igen i år Flagdag for Danmarks udsendte den 5. september.

Kredsen med fane og fanebærer er indbudt.

Program:

kl.1300 - 1315 Kransenedlægning ved Soldatens sten på Garnisonsmuseet.

kl. 1400 - 1445 Gudstjeneste i Budolfi Kirke. Prædikant tidligere biskop *Søren Lodberg Hvas*

kl. 1445 - 1515 Opstilling og march gennem byen

kl. 1515 - Ankomst Gl. Torv.

Indledning ved Oberst *Flemming Larsen*, herefter konferencier *Peter Reinnau*.

Flaghejsning, efterfulgt af et minut stilhed

Fællessang "Der er et yndigt land"

Taler

Underholdning ved Hjemmeværnets trommekorps

Fællessang. "Blæsten går frisk over Limfjordens vande"

Afslutning kl. ca. 1545

Påklædning: Dekorationer anlagt.

De Blå Baretter afholder tirsdag den 5. oktober 2010 kl. 1900 et foredrag om *Absalons* Mission ved Afrikas Horn.

Sted: Stuen

De Blå Baretter afholder møde tirsdag den 2. november 2010 kl. 1900, hvor tidligere modstandsmand Svend Erik Nielsen fortæller om hans tid i modstandsbevægelsen.

Sted: Stuen

For begge foredrag: Alle er velkommen

Der planes på et virksomhedsbesøg i Brovst, nærmere vil tilgå.

Julefrokosten mandag den 13. december påregnes afholdt i Officersmessen på Nørre Uttrup Kaserne. Nærmere vil tilgå.

Af premierløjtnant Søren Sjøgren,
Gardehusarregimentet

Debriefing på gruppe-, delings- og kompagniniveau.

Som udsendt delingsfører til både Irak (hold 9) og Afghanistan (hold 7) med henholdsvis soldater fra hærens reaktionsstyrke uddannelse og stående styrke er jeg gang på gang blevet positivt overrasket over kvaliteten af de forslag soldaterne kommer med.

Vi førere har desværre ingen stringent metode til at høre og efterfølgende implementere disse forslag. I artiklen præsenteres en model som jeg arbejdede med i Irak, finpudsede, konsekvent anvendte i Afghanistan og nu anvender i uddannelsen herhjemme.

After action review (AAR) er en model til debriefing, der kan anvendes til at sikre at gode forslag bliver hørt og implementeret.

Der er flere formål med at gennemføre en sådan AAR. Nemlig at sikre;

- overblik
- forståelse og accept
- læring
- støtte til coping af belastende oplevelser

Først og fremmest får vi en så objektiv sandhed som muligt på bordet. Den enkelte fører har måske et overblik, men han har kun fysisk indsigt i sit eget frontafsnit. Ved at tale med soldaterne, få han det bedst muligt grundlag for at skrive sin rapport.

Dernæst vil soldaterne gå fra debriefingen med en forståelse af, hvorfor de andre gjorde som de gjorde. Man får så at sige taget spændingen ud af delingen ved at første gruppe ved, at anden havde en funktionsfejl på maskingeværet – og at det var derfor det tog tid at melde klar.

Der vil typisk opstå flere læringspunkter, som enten kan implementeres direkte i næste opgaveløsning, eller skal meldes videre i systemet.

Sluttelig gavner det os at tale om vores oplevelser. Det støtter den efterfølgende copingproces.

Det vigtige er som fører ikke at ligge inde med alle svarerne. Det er svært at flytte sig fra rollen som uddanner til leder. Faktum er dog, at mine lette maskingeværsskytter, tildelte sanitetssoldater mv. er langt bedre til deres speciale end jeg er. Min opgave bliver så, nøjagtig som den gode lærer, at stille de rigtige spørgsmål. Det bruger jeg en fast model til.

After action review modellen

Modellen går i korte træk ud på at besvare følgende spørgsmål:

- Hvad var planen?
- Hvad skete der?
- Hvorfor skete det?
- Hvad kan vi lære?

Modellen kan anvendes slavisk på en hel opgaveløsning. Men som jeg hørte en bataljonschef beskrive det, så gælder krigsføringens grundprincipper også her. Læg derfor tyngde der, hvor du som leder mener, at der er mest at tale om.

Hvad var planen?

Efter hver patrulje og opgaveløsning samles delingen og jeg tegner en skitse af terrænet på tavlen. Herefter gennemgår vi planen, som var. Soldaterne fortæller her med egne ord, hvordan de husker planen. Formålet er at sætte rammen for de efterfølgende punkter.

Hvad skete der?

Her talte vi om, hvad vi så egentlig har oplevet. Den enkelte soldat byder ind med hvad han har set eller oplevet. Dvs. hvor var fjenden, hvor mange var der, hvor skød jeg hen ad osv. Her skal vi gerne have alle tingene åbent og ærligt på bordet. Vores indbyggede fejlfinderkultur en hård modstander. For at få soldaterne til at tale bruger jeg i starten megen tid på at forklare formålet med AAR: at finde og erkende både succes for at blive bedre, men også at erkende fejl. Ikke for at straffe fejlene, men for at gøre noget ved dem. Desuden tror jeg på, at mine soldater træffer den bedst mulige beslutning i situationen. Viser beslutningen sig at være forkert skyldes det som udgangspunkt, at soldaten mangler information eller lign. Det er alt andet lige sjældent, at soldater træffer bevidst forkerte beslutninger. Særligt i kamp.

Hvorfor skete det?

Herefter kommer soldaternes med deres bud på, hvorfor dette eller hint skete. Her er det vigtigt som fører at holde tungen lige i munden. Hvis AAR de første par gange bliver til mudderkastning, så får vi aldrig soldaterne til at fortælle noget. Vi må objektivt tale om hvorfor tingene skete. Det er muligt at, enkelte punkter ikke skal tages med hele delingen i fællesskab, men kun er en sag mellem delingsfører og befalingsmænd. Her udfordres vi som førere igen. Hvad nu hvis det er, fordi jeg som fører traf en forkert beslutning at dette eller hint skete? Vi kan vende den om. Enten kan vi tale om det og lære noget af det – eller også kan vi forsøge at tie det ihjel med vished om at så snart konstablerne sidder alene, så taler de alligevel om det. Hvis vi virkelig skal blive dygtige, så lad os konfrontere vores egne fejl og mangler. Måske kan vi gøre noget ved dem. Måske kan vi finde en hjælper som kan støtte, hvor vi er mindre stærke.

Hvad kan vi lære?

Her lader jeg soldaterne komme med input til, hvordan vi kan forbedre indsatsen. I praksis er det ofte at mindske spændet mellem den sandhed soldaterne oplever og delingens samlede "objektive" sandhed, som vi finder frem til. Men der kan også komme helt lav-praktiske forhold frem, som at huske at skifte batteri på sin radio under "klar til kamp o.s.v".

Investering med gevinst

At implementere en udstående model er ikke uden gnidninger. Først og fremmest kræver det en åben holdning af føreren. Fra som uddanner at have alle svarerne, så skal jeg i stedet pludselig til at stille en masse spørgsmål. Jeg oplevede i starten en stor trang til at fortælle hvordan tingene skulle være. Som uddannelsen og udsendelsen

skred frem kunne vi dog komme frem til løsninger bedre og mere kreative end jeg selv kunne have fundet på.

Vi har nogle meget dygtige og erfarne konstabler og befalingsmænd i hæren. Lad os høre hvad de har at sige.

Søren Sjøgren holder foredrag

Søren Sjøgren er premierløjtnant i hæren og har tidligere været udsendt til både Irak og Afghanistan. Søren har som udsendt delingsfører i både Irak og Afghanistan ført 30 kampsoldater gennem i alt 13 måneder. Han har i mange år beskæftiget sig med at uddanne og motivere soldater og har som premierløjtnant en teoretisk lederuddannelse, der er uden sidestykke i Danmark.

Åbent og ærligt fortæller han som foredragsholder sit publikum om de vilkår soldaterne løser opgaver under. Om mødet med de lokale, den fremmede kultur, om at være væk fra Danmark i et halvt år, om at blive skudt på og skyde tilbage og endelig hvordan man som leder kan hjælpe sine soldater til at komme hele tilbage til Danmark. Både fysisk og mentalt.

Se: www.sorensjogren.dk

Dokumentarfilmen ARMADILLO - en god oplevelse

Onsdag den 7. juli 2010 kl. 1900 blev filmen *Armadillo* blandt andet vist i Dagmar Teatret i København og i mange andre biografer landet over.

Denne forestilling adskilte sig fra andre derved, at filmen vistest simultant på i alt 33 biografer, fra Frederikshavn til Vordingborg og fra Haderslev til Rødovre.

Efter filmen blev lærredet anvendt som storskærm, foran hvilken et panel fulgte op på filmen. Panelet bestod af filmens instruktør Janus Metz, oberst Lars R. Møller, der havde medbragt sin bog "Vi slår ihjel og lever med det" (se nedenfor, red.), samt Peter Dahl Truelsen fra Forsvarsakademiet. Kurt Strand fra DR's Deadline, var ordstyrer. Spørgsmål og kommentarer kunne fra alle tilsluttede biografteatre sendes pr. sms til Kurt Strand.

Filmene er med rette overalt blevet rosende omtalt. To soldater, Mads og Daniel er filmens nøglefigurer, idet, som af panelet fremhævet, filmen beskriver et absolut meget lille hjørne af krigen i Afghanistan.

Film skal som bekendt ses i biografen. Dog kan det her nævnes, at underlægningsmusikken i styrke matchede skudsalver og eksplosioner, så det hele gik op i en højere helhed.

Debatten efter filmen var saglig og seriøs. Sms'er kom ind fra andre biografer og fra tilhørepladserne foran panelet.

Filmene gav anledning seriøse diskussioner i biografen og på vejen ud fra denne.

Alt i alt en god oplevelse.

I dagspressen er det senere meddelt, at *Armadillo* i den følgende weekend rundede de 100.000 tilskuere.

Per Svensson

Bogomtale: *Vi slår ihjel – og lever med det.*

Oberst Lars R. Møllers nyeste bog, der udkom i april, sætter fokus på, de vilkår vores soldater har, når de løser opgaver under internationale operationer.

Med oberstens vanlige ligefremme sprogbrug, spørger han direkte: "Kan vi være bekendt at gå med skyklapper længere, eller er det på tide at undersøge, hvad krigen gør ved vores soldater?"

Gennem personlige erfaringer, samtaler med svendene M/K, og et studie af krigens historie og psykologi beskriver oberst Lars Møller det måske mest tabubelagte emne af alle: *Dra-bets anatomi*. Resultatet er en undersøgelse, der fortæller om soldaternes frygt, stress, op-hidselse og fortrydelse, tunnelsyn og hukom-melsestab, og de mange tanker, der løber gennem hovedet på soldaterne før, under og efter kamphandlingerne..

UDDRAG

"... når bomberne, skuddene og alt, hvad der er ondt og som slår ihjel, rammer taleban, jubler man indvendigt. Og højt til vennerne. Man bliver glad, opstemt. Desværre noget af det bedste, jeg har oplevet nogensinde. Fordi man ved, at nu er det ovre. Nu løber de hjem med halen mellem benene. Det er en fantastisk og samtidig frygtelig følelse. En ting, som mine venner og familie aldrig kan forstå, hvis jeg siger det til dem. Når medierne eller folk siger: 'De er jo syge i hovedet', aner de ikke, hvad de snakker om. De ville gøre præcis det samme, hvis det var dem. Det er det, vi gør. Sådan er det bare. Sådan føler man dybt inden i, når man ser fjenden dø. Netop fordi de lige har prøvet at tage ens liv. Fordi de vil tage alt, hvad man elsker fra en. Ens venner. Familie. Alt, hvad man kender til. Ens makker ved siden af dig. Alt, hvad man elsker. Ja, man jubler. Alle, som har prøvet det, ved, hvad jeg mener. De fleste andre ser skævt til os for det. De ved ikke, hvordan det er. I fronten. Som 22-årig at se døden overalt, hver eneste dag. Se verden uden for 'osteklokken'. I lille trygge Danmark."

Red.'s kommentar:

Bogen "*Vi slår ihjel og lever med det*" er som nævnt skrevet på basis af en af Lars Møller personligt udviklet spørgeskemaundersøgelse, hvor 250 tidligere udsendte af alle grader har svaret – med sikkerhed hudløst ærligt. Den giver læseren indtryk af, at tjenesten på Balkan, i Irak og primært i Afghanistan er en kamp "på liv og død", som det er vanskeligt at leve sig ind i for os, der ikke har prøvet det.

Lars Møllers initiativ er prisværdigt. Der røres ved tabuer, hvis virkninger på sjæl og legeme desværre ofte forbliver skjult i den enkelte udsendte soldat M/K og hidtil kun har vist sig som "psykiske tilfælde" i det offentlige behandlingssystem.

Det må være et ønske, at undersøgelsen og bogen bliver en øjeåbner for forsvaret i almindelighed og samfundet i særdeleshed. Der er for mange eksempler på, at de unge mennesker, der sætter livet på spil under vanskelige vilkår for os andre, ikke får den behandling, de fortjener, når/hvis de vender hjem med sår på liv, krop og sjæl.

I januar 2010 havde HKKF's konsulent på dette specifikke sagsområde 277 aktive og meget alvorlige sager. Dertil kommer 114 sager, der kører mere eller mindre af sig selv ved en kommunes mellemkomst. 95 % af de 277 har forsøgt selvmord. 62 % mere end en gang! 82 % af de 277 er blevet alene, efter de blev syge. Af dem har 59 % børn. 33 % af dem har mistet kontakten til deres børn eller har en meget løs kontakt til børnene. Af de 277 har de 203 været udsendt i 90'erne – heraf de 163 i første halvdel af 90. 59 har været i Irak og 15 i Afghanistan.

Disse faktiske tal påstås kun at være toppen af isbjerget jf. HKKF. Det kan synes at være et lille tal i forhold de mange, der har været udsendt over tiden. Hvor mange, der går derude og har det skidt, ved vi rent faktisk ikke.

Til sidst et eksempel på, hvor seriøst deltagerne i spørgeskemaundersøgelsen har svaret om det at slå ihjel:

"En af de ting, der har slået mig flere gange, er den ufattelige forskel, der er mentalt på at tage et bevidst aftræk på et mål, man har haft tid til at tage grundigt sigte på, og så tage de hastigt opdukkende mål ud. Rent etisk er det jo egentlig det samme, men det forberedte "kill" virker langt stærkere og sidder for mit vedkommende langt dybere i hukommelsen. Men efter at have opfundet begrebet "jeg har aldrig skudt efter nogen, der ikke fortjente det, er det faktisk blevet nemmere at acceptere det faktum at have aflivet en anden person. - Havde jeg ikke gjort det, havde jeg måske ikke kunnet skrive dette til dig" Red.

Danmarks indsats mod pirateri i 2010

Danmark bidrager på flere fronter til bekæmpelse af pirateri i farvandet ud for Afrikas Horn. Bl.a. deltager Danmark med et flådefartøj i 2010 i NATO's Operation Ocean Shield. Herudover bidrager forsvaret med personel til Combined Maritime Forces hovedkvarter i Bahrain.

Deltagelse i Operation Ocean Shield

NATO har til støtte for den internationale indsats mod pirateri i farvandet ud for Afrikas Horn iværksat *Operation Ocean Shield*. I 2010 bidrager Danmark til operationen med støtteskibet ABSALON, inklusive besætning og helikopter, samt en stab til ledelse af operationen.

Bidraget er en del af den danske deltagelse i NATO's Stående Flådestyrke Gruppe 1 (SNMG1). Det skyldes, at NATO – med dansk støtte - har besluttet, at NATO's to stående flådestyrker (SNMG1 og SNMG2) på skift deltager i Operation Ocean Shield.

Det danske bidrag deltog i operationen ultimo januar til medio marts og forventes at deltage igen fra primo august til primo december 2010.

Stabsofficerer ved Combined Maritime Forces

I 2010 bidrager Danmark også med stabsofficerer til Combined Maritime Forces' hovedkvarter i Bahrain. Combined Maritime Forces er en koalition af lande, som leder forskellige maritime Task Forces i farvandet omkring den Arabiske Halvø og farvandet ud for Somalias kyst, f.eks. *Task Force 150* og *Task Force 151*, som Danmark tidligere har deltaget i med støtteskibet ABSALON, er blandt andre underlagt Combined Maritime Forces.

Stabsofficererne løser forskellige opgaver - blandt andet planlægning af operationer. Endvidere varetager stabsofficererne kommunikationen mellem de danske militære myndigheder og koalitions hovedkvarteret.

Annonce

EFTERÅRSTUR 2010 ANTAGELIG OMKRING UGE 43

POMMERN - GDANSK - MAZURIEN - ÖSTPREUSEN - WARSZAWA

Vi kører til den første overnatning i Stettin, derefter til Darlovo, hvor vi skal se Erik af Pommerns grav, videre til Gdansk hvor vi skal bo på det mondæne Grandhotel og se Vesterplatte hvor 2. Verdenskrig startede, Mariakirken verdens største murstenskirke 105 m lang 68 m bred og Mariackagadens 45 fine gamle borgerhuse, minutiøst genopført efter krigen. Mastekranen fra 1443, Neptun fontænen, Oliwa Katetdralen "verdens første typehus" 1178. (Soro og Esrum kloster) Marlborck-Maria Riddernes hovedkvarter, med guidet rundvisning. Swieta Lipka- Mazurernes mest betydningsfulde valfartskirke samt Stutthof- kz lejr anlagt i 1939.

Wolfschanze, Hitlers Fører Hovedkvarter hvor han opholdt sig næsten 900 dage under 2.VK og hvor von Stauffenberg begik det mislykkede attentat.

Grunwald' som den 15.juli 1410 var slagplads for middelalderens største slag med 80.000 mand, og igen i 1914 hvor Hindenburg "gjorde gengæld" Warszawa- det er udtømmeligt hvad der er at se, men en middag på en af restauranterne på den gamle torv, er Warszawa for mig, vi skal se Den Ukendte Soldats Grav, Pawiak, Garnisonskirken, med mindeplade for Lone Maslocha, født Mogensen, Barbakan, Kongeslottet osv. Frederic Chopins fødehjem. Overnatning på et nonnekloster på hjemturen.

*Rekvirer det fulde program på tlf: 9812 6328
Mobil 4091 5588 eller Mail: franzstrehle@yahoo.dk
Franz Strehle*

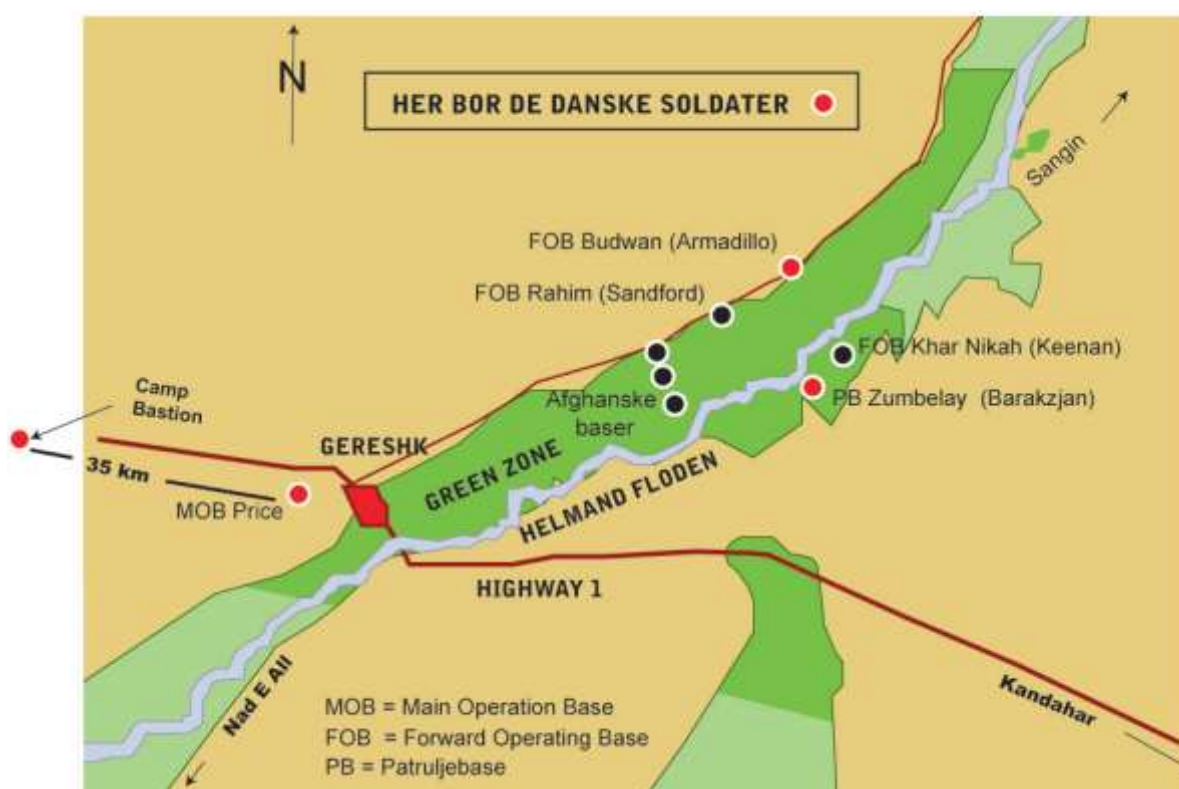
Afghanistan-tema 1: Et sønderskudt sundhedsvæsen

Afghanistan har verdens højeste småbørns- og mødredødelighed. Hver ottende kvinde dør i forbindelse med barsel. Der er kun 9.000 jordemødre og sygeplejersker til en befolkning på 29 mio. Det ville svare til, at der kun var 1.500 jordemødre og sygeplejersker i Danmark. Der er 30 gange så mange – 45.000.

Afghanistan-tema 2: Verdens laveste levealder

Gennemsnitslevealderen i Afghanistan er den laveste i verden. 44 år for mænd og 43 år for kvinder. En femtedel af alle børn dør, før de er fyldt fem år.

Afghanistan-tema 3: Her bor de danske soldater

I Helmand bor mange af de danske soldater i Camp Price uden for byen Gereshk, som ligger midt i de danske soldaters ansvarsområde. Andre bor i de fremskudte baser eller i de internationale styrkers store fælles lejr, Camp Bastion.

Flagdagen den 5. september 2010

Søndag den 5. september hyldes de danske soldater, der har været udsendt på mission. Udover det officielle program markeres dagen med en støttekoncert på Christiansborg Slotsplads, hvor blandt andre Mike Tramp spiller.

I København påregner Folketinget og Forsvaret at gennemføre et arrangement af samme karakter som den 5. september 2009. Der planlægges på en mindegudstjeneste i Holmens Kirke, en parade for det sidste års veteraner på Christiansborg Slotsplads. Det påregnes, at der deltager ca. 2.500 veteraner i arrangementet. Det drejer sig om veteranerne fra Afghanistan og Kosovo samt søværnets og flyvevåbnets personel fra bl.a. piratbekæmpelsen, fra de hold, der kommer hjem i februar og august.

Efter paraden inviterer Folketinget alle veteranerne (samt deres pårørende?) til reception på Christiansborg Slot. Receptionen påregnes at slutte kl. ca. 1400, hvorefter alle deltagere "slippes løs" på slotspladsen til koncerten. Koncerten koordineres med dette arrangement.

De Blå Baretter skal planlægge og gennemføre støttekoncerten på Christiansborg Slotsplads 2010 i tiden kl. 1500 - 2200. Koncerten skal transmitteres direkte til de udsendte styrker i Afghanistan og Kosovo. Planlægningen skal være afsluttet senest den 15. august 2010 med henblik på iværksættelse.

Arrangementet støttes af Folketinget, Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen, Københavns Kommune og Københavns Politi. Du kan læse mere på [De Blå Baretters hjemmeside](#), hvor koncertprogrammet løbende opdateres.

Overblik - FOUAT's Kalender

Detaljerede oplysninger om arrangementerne kan evt. tilgås direkte.

Hvad	Hvem	Hvor	🕒
Kastelskoncert	Kastellet	Kastellet	010910 - 1900
Præmieskydning	Midt- Vestsjælland	<i>Skytterne har fået besked direkte</i>	
Flagdag	Aalborg Garnison	Garnisonsmuseet	050910 - 1300
Flagdag	Folketinget m.fl.	Christiansborg	050910 - 1530
Præmieskydning	Sydjysk	Varde	070910 - 1000
Besøg hos HHJ VSJ	Midt- Vestsjælland	Holbæk	051010 - 1930
Foredrag	København	Kastellet	141010 - 1900
Besøg på FLS AAL	Nordjysk	FLS AAL - vagten	140910 - 0930
Foredrag	København	Kastellet	281010 - 1900
Foredrag	Nordjysk	Stuen	051010 - 1900
Foredrag	Nordjysk	Stuen	021110 - 1900
Åbent hus	Kastellet	Kastellet	311010 - 1200
Foredrag	København	Kastellet	111110 - 1900
Foredrag	København	Kastellet	251110 - 1900
Stiftelsesfest	København	Kastellet	091210 - 1300
Julefrokost	Nordjysk	Nr. Uttrup Kaserne	131210 - e.n.o.

Indlevering af artikler til og udsendelse af Meddelelser

	Deadline	Forventet udsendt:
Deadline Meddelelser nr. 174 (November - december 2010)	011010	251010
Deadline Meddelelser nr. 175 (Januar - februar 2011)	011210	201210
Deadline Meddelelser nr. 176 (Marts - april 2011)	010211	200211

Tryk
Forsvarets Trykkerier
Flådestation Korsør

Redaktionen af dette nummer er afsluttet den 7. august.